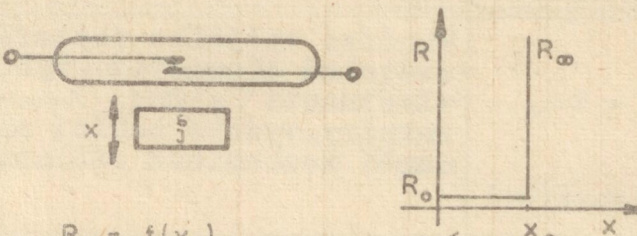
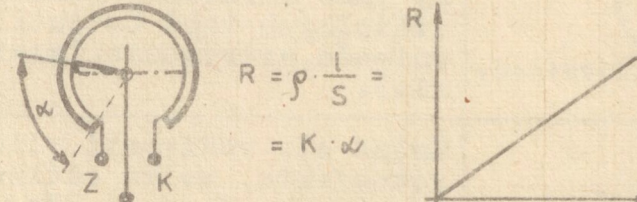
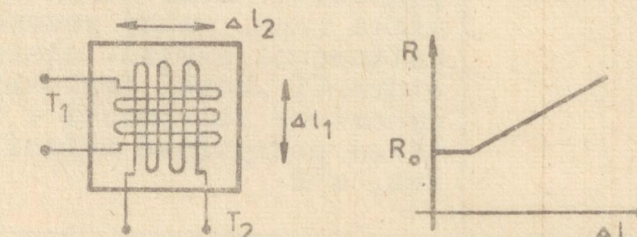
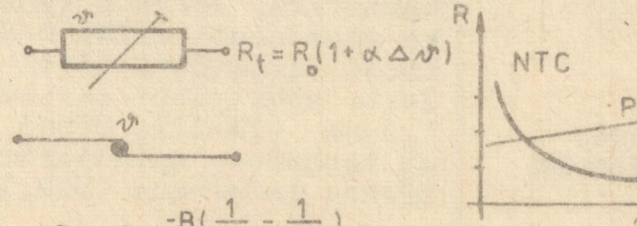
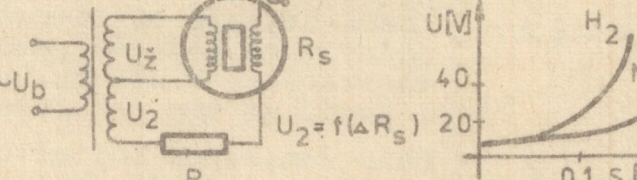
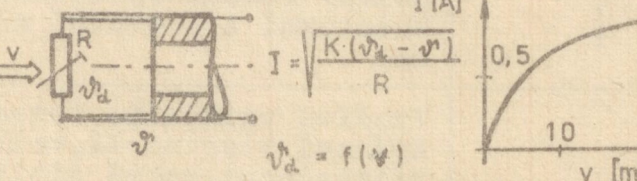
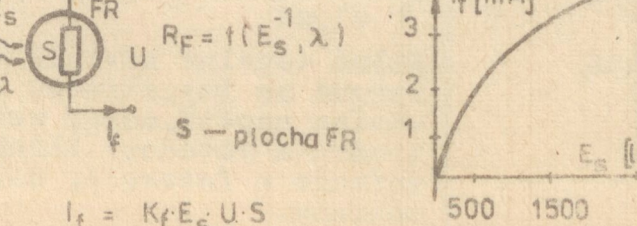
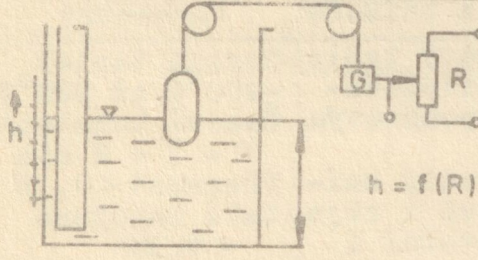
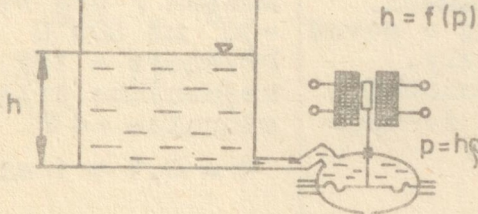
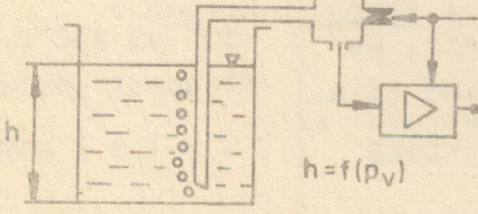
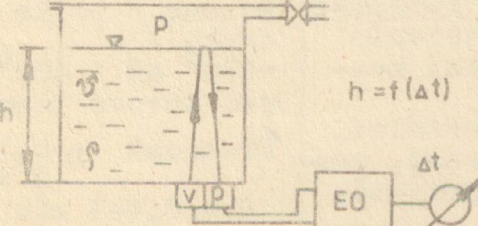
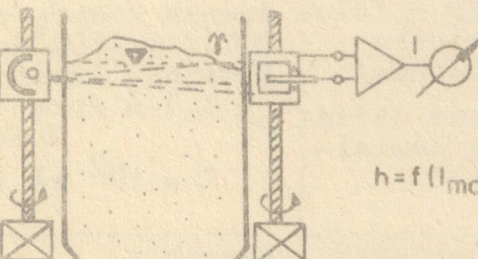
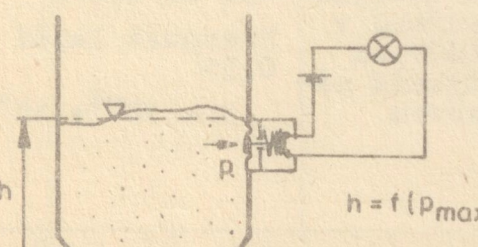
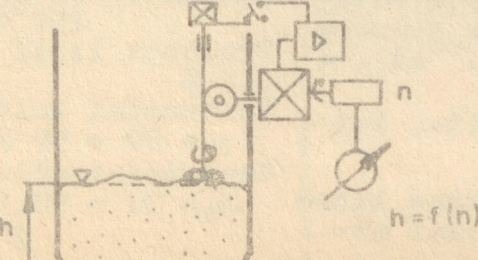

Odporové snímače

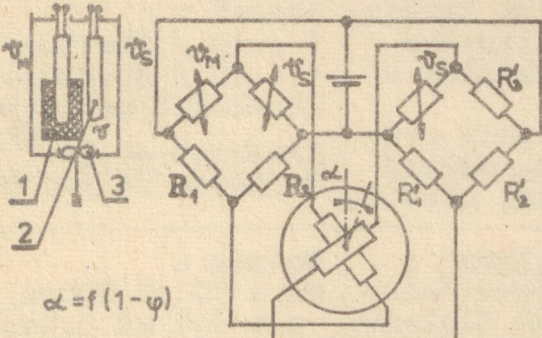
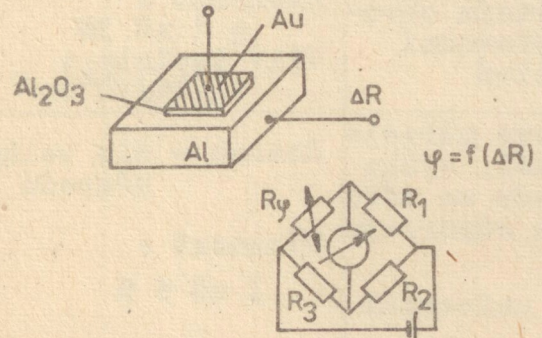
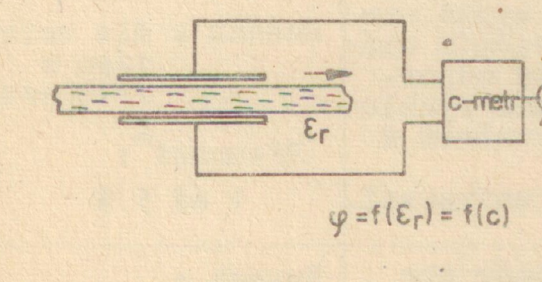
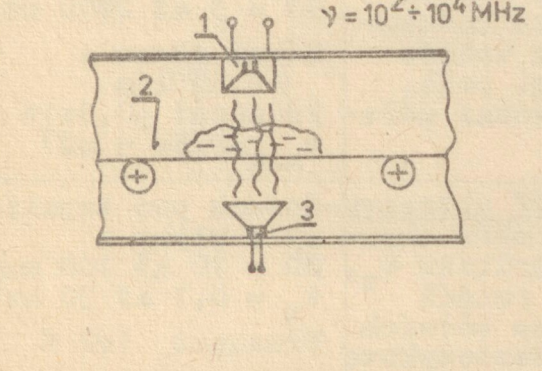
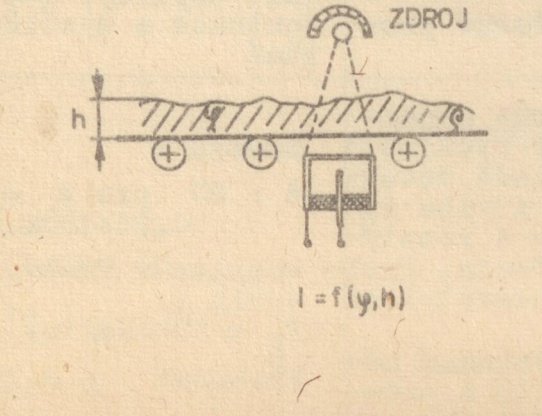
Typ snímače	Princip činnosti a funkční závislost	Vlastnosti a použití
<p>Kontaktní jazýčkový</p>	 <p>$R_0 = f(x_0)$</p>	<p>Mechanické nebo kapalinové kontakty jsou spínány vnějším pohybem nebo působením jiných veličin (magnetické pole), teplota (bimetal). Indikace polohy, rozměrů, hladiny, sběrací kontakty z rotoru atd. $x = 0,1 - 10 \text{ mm}$.</p>
<p>Měřicí potenciometr</p>	 <p>$R = \rho \cdot \frac{l}{S} = K \cdot \omega$</p>	<p>Měření polohy, úhlu natočení, součást složených snímačů výšky hladiny, tlaku, geometrických rozměrů. $\alpha = 0 - 270^\circ$, nebo víceotáčkové (ARIPOT). Přesnost 0,02% až 1%.</p>
<p>Snímač deformace tenzometr</p>	 <p>$\frac{\Delta R}{R} = \frac{\Delta l}{l} \cdot K$</p>	<p>Měření velkých i malých deformací ($\Delta l/l < 0,5$) s přesností 0,05% až 2%, tlakových sil, tlaku, momentu kroucení, zrychlení ve statickém i dynamickém režimu. Provedení: drátové tenzometry, -polovodičové (Si) t. -napáňované foliové t. Vliv lepidla na vlastnosti</p>
<p>Teplotní snímače (kovové, polovodičové)</p>	 <p>$R_t = R_0(1 + \alpha \Delta \theta)$</p> <p>$R = R_0 e^{-B(\frac{1}{\theta_0} - \frac{1}{\theta})}$</p>	<p>Měření teploty v rozsahu -200° až 600°C (Pt, $R_0 = 100\Omega$) $\tau > 1 \text{ min}$, přesnost 0,1 až 0,3%. Polovodičové termistory - negativní NTC, pozitivní PTC, rozsah 4K až 500K, citlivost 10^4 K, $R_0 = 0,1 - 10^3 \text{ k}\Omega$, $\tau < 1 \text{ s}$, vliv stárnutí</p>
<p>Polovodičový analyzátor plynu</p>	 <p>$U_2 = f(\Delta R_s)$</p>	<p>Materiál snímače - slinuté oxidy Sn, Zn, Fe Měření koncentrace redukč. plynů, žhavicí vinutí (300°C). Indikace, jednoduché měření, $\pm 5\%$.</p>
<p>Snímač rychlosti proudění (termoanemometr)</p>	 <p>$I = \sqrt{\frac{K \cdot (\dot{v}_d - \dot{v})}{R}}$</p> <p>$\dot{v}_d = f(v)$</p>	<p>Dynamická měření rychlostí plynů a kapalin Zhavený Pt drát, rychlost proudění $v = 1 - 500 \text{ m/s}$, přesnost $\pm 2\%$.</p>
<p>Snímač záření (fotorezistor FR)</p>	 <p>$R_F = f(E_s^{-1}, \lambda)$</p> <p>$I_f = K_f E_s \cdot U \cdot S$</p>	<p>Využití vnitřního fotoelektrického jevu, negativní změna el. odporu. Materiál CdS, PbS, selektivní citlivost na vlnovou délku λ, $\tau \approx 1 \text{ ms}$. Jednoduché, citlivé, levné. Aplikace - expozimetry, fotorelé, prvky auto-mat. a měřicí techniky.</p>

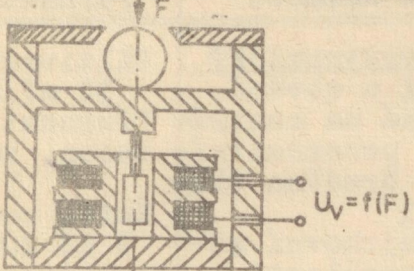
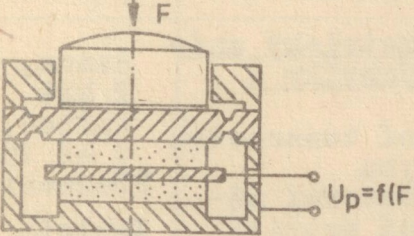
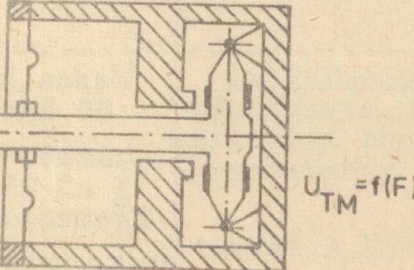
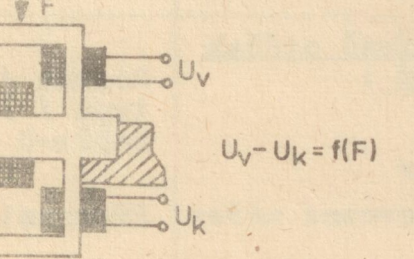
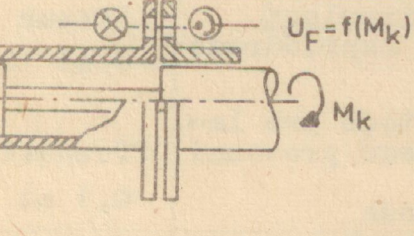
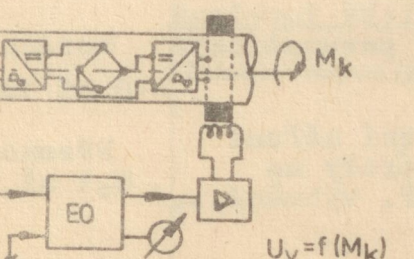
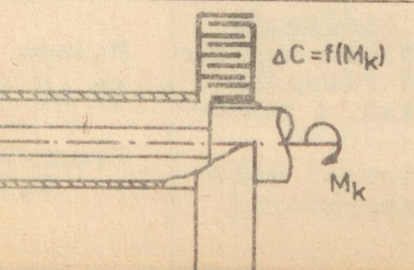
MĚŘENÍ VÝŠKY HLADINY

Princip činnosti	Charakteristika snímače	Parametry
 <p>$h = f(R)$</p>	<p><u>Přímé metody měření výšky hladiny</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - průhledový stavoznak tvořený spojenou nádobou s nádrží s odečtem h - plovákový snímač na lanku s odporovým snímačem <p>Provozní měření univerzální</p>	<p>Rozsah : $h = 0,1$ až 40 m</p> <p>Přesnost : 1 až 2 %</p>
 <p>$h = f(p)$ $p = \rho g h$</p>	<p><u>Hydrostatický stavoznak</u> převádí výšku h na tlak p, měřený např. membránovým tlakoměrem s indukčním snímačem</p> <p>Provozní měření neklidných kapalin s $\rho = \text{konst.}$, univerz.</p>	<p>Rozsah : $h = 0,1$ až 10 m</p> <p>Přesnost : ± 2 %</p>
 <p>$h = f(p_v)$</p>	<p><u>Nepřímé měření výšky hladiny</u> provzdušňováním, kdy tlak vzduchu p_v je úměrný h k překonání hydrostatického tlaku kapaliny</p> <p>Provozní měření vroucích kapalin, agresivních k.,</p>	<p>Rozsah : $h = 0,5$ až 10 m</p> <p>Přesnost : 1 až 3 %</p>
 <p>$h = f(\Delta t)$</p>	<p><u>Ultrazvukový hladinoměr</u> impulsní s teplotní kompenzací</p> <p>Výška h závisí a je úměrná době průchodu Δt kapalinou. Bezkontaktní měření provozní a laboratorní v tlakových nádobách a výbušném prostředí</p>	<p>Rozsah : $h = 1$ až 30 m</p> <p>Přesnost : ± 2 % $\rho = 0,5 \pm 2,5 \text{ g/cm}^3$ $\sigma = -2000 \pm 6000$ $P_{\text{max}} = 300 \text{ MPa}$</p>
 <p>$h = f(I_{\text{max}})$</p>	<p><u>Radioizotopový ionizační hladinoměr</u> provádí měření h nebo signalizaci na základě absorpce záření γ v materiálu.</p> <p>Provozní měření v zásobnících s pevným nebo pohyblivým zářičem</p>	<p>Rozsah : $h = 1$ až 50 m</p> <p>Přesnost : 1 až 5 %</p>
 <p>$h = f(p_{\text{max}})$</p>	<p><u>Membránový indikátor výšky hladiny</u> h, spínaný tlakem p sypaného materiálu</p> <p>Univerzální provozní měření suchých sypaných hmot se signalizací v diskretních hladinách</p>	<p>Rozsah / dle počtu snímačů/</p> <p>Přesnost - dle rozměru membrány : asi 3 %</p>
 <p>$h = f(n)$</p>	<p><u>Hladinoměr vrtulový</u> - má otočnou část brzděnou sypaným materiálem na dosažené hladině, s možností svislého pohybu vrtulky</p> <p>Provozní měření v zásobnících a bunkrech univerzální</p>	<p>Rozsah : $h = 3$ až 20 m</p> <p>Přesnost : $0,5$ až 2 %</p>

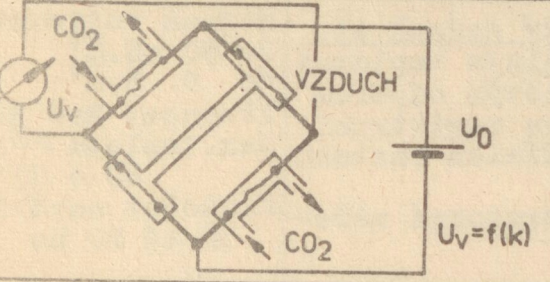
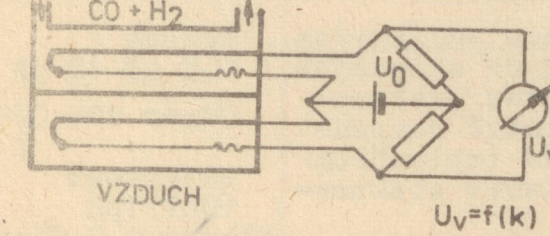
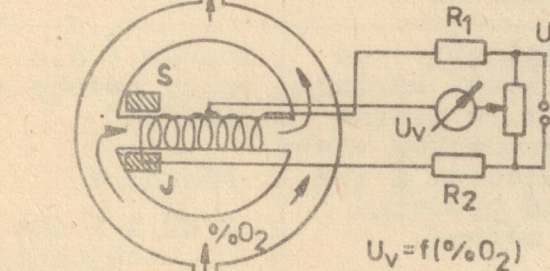
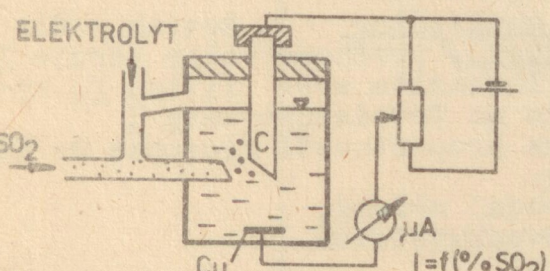
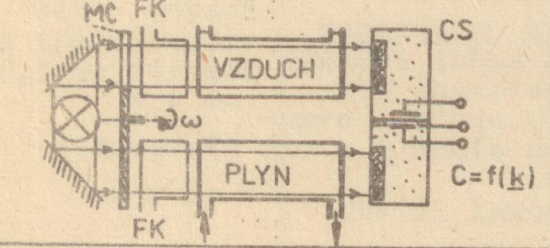
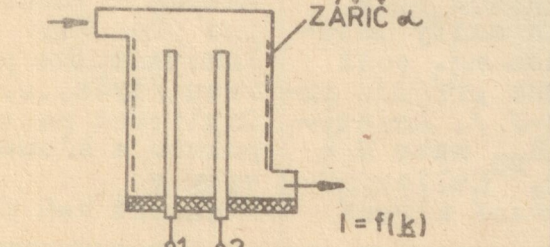
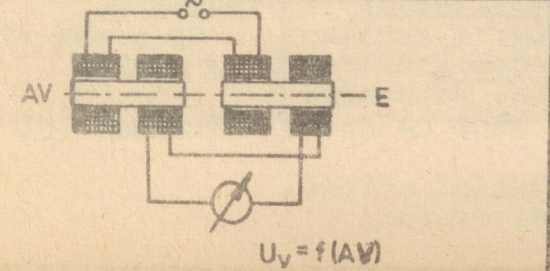
MĚŘENÍ VLHKOSTI

Princip činnosti	Charakteristika snímače	Parametry
 <p style="text-align: center;">$\alpha = f(1-\varphi)$</p>	<p>Psychrometrický snímač má tři teploměry / jeden zvlhčovaný vodou-1, dva suché-2, ventilátor-3/. Vyhodnocení můstkové s poměrovým přístrojem, měří se přímo relativní vlhkost</p> <p>Provozní a laboratorní měření, rychlost proudění $v > 2,5 \text{ m.s}^{-1}$</p>	<p>Rozsah : $\varphi = 10 \text{ až } 100\%$</p> <p>Teplota : $t_s = -5 \text{ až } 120^\circ\text{C}$</p> <p>Přesnost $\pm 3\%$</p>
 <p style="text-align: center;">$\varphi = f(\Delta R)$</p>	<p>Hydrometrická sonda z Al_2O_3 vykazuje vliv změny φ na elektr. odpor /porovitý kysličník absorbuje vlhkost/. Vyhodnocení můstkovým zapojením, nutnost čištění povrchu snímače ohřevem</p> <p>Provozní měření, kontrolní měření a signalizace</p>	<p>Rozsah : $\varphi = 5 \div 100\%$</p> <p>Přesnost : 1 až 3 %</p> <p>Časová konstanta: $\tau < 1 \text{ s}$</p>
 <p style="text-align: center;">$\varphi = f(\epsilon_r) = f(c)$</p>	<p>Kapacitní /dielektrický/ vlhkoměr pro porovitý materiál / papír, dřevo, .../ Vyhodnocení kapacity můstkovým nebo rezonančním obvodem</p> <p>Provozní měření s dobrými dynamickými vlastnostmi</p>	<p>Rozsah : $\varphi < 20\%$ - konduktometrie $\varphi > 20\%$ - kapacitní měřič</p> <p>Přesnost 1 až 3 % $\tau \pm 10^{-2} \text{ až } 10^{-1} \text{ s}$</p>
 <p style="text-align: center;">$\gamma = 10^2 \div 10^4 \text{ MHz}$</p>	<p>Vysokofrekvenční vlhkoměr založený na útlumu a odrazu elmag. vln ve vlhkém materiálu. Obsahuje : 1 - generátor s anténou, 2 - měřící prostor, 3 - přijímač Bezdotykové měření, široký rozsah, dobré dynamické vlastnosti, složitá aparatura, vysoká budící frekvence ν</p> <p>Perspektivní metoda pro provozní měření</p>	<p>Rozsah : $\varphi = 3 \text{ až } 100\%$</p> <p>Přesnost : 1 až 3 %</p> <p>Čas. konstanta : $\tau = 10^{-2} \text{ až } 10^{-1} \text{ s}$</p>
 <p style="text-align: center;">$I = f(y, h)$</p>	<p>Ionizační absorpční vlhkoměr využívá pohltivosti záření β nebo γ při měnící se tloušťce nebo hustotě materiálu. Relativní vlhkost φ je funkcí měrné hustoty materiálu ρ Provozní měření pro objemové materiály / např. koks, .../</p>	<p>Rozsah : $\varphi = 5 \text{ až } 100\%$</p> <p>Přesnost : 1 až 5 %</p> <p>Časová konst. : $\tau = 10^{-1} \text{ až } 10 \text{ s}$</p>

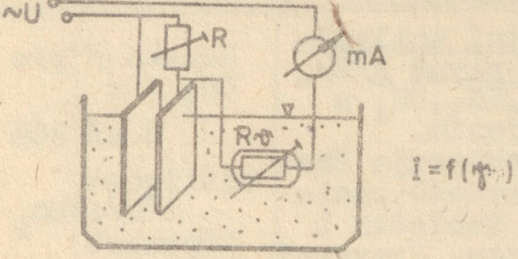
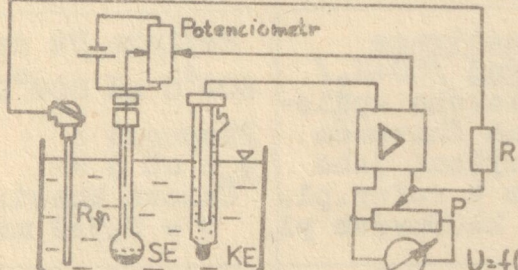
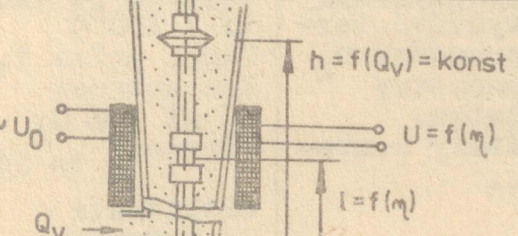
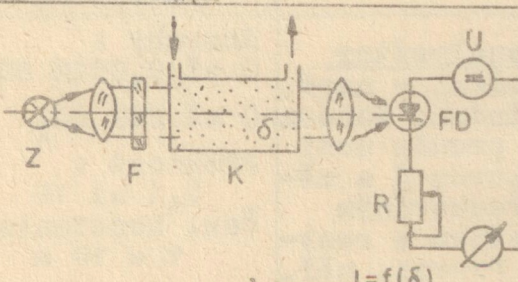
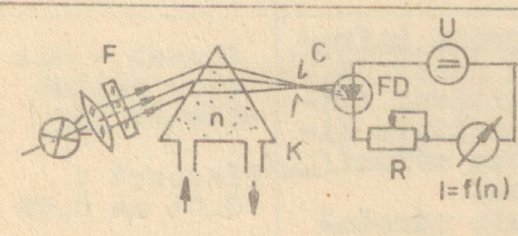
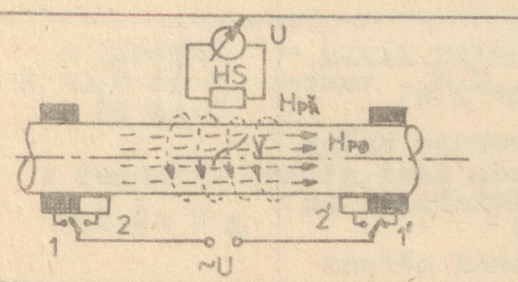
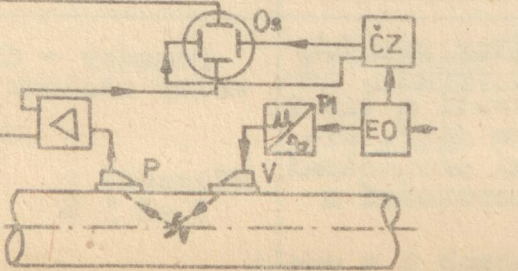
MĚŘENÍ SIL A KROUTIČÍCH MOMENTŮ

Princip činnosti	Charakteristika snímače	Parametry
	<p><u>Indukční pasivní snímač síly / dynamometr / s otevřeným magnetickým obvodem</u></p> <p>Spolehlivý, přesný pro provozní i kontrolní měření</p>	<p>Rozsah : dle volby deformačního členu - $F = 10 \text{ N}$ až 10 MN</p> <p>Přesnost $0,1 \pm 1\%$</p>
	<p><u>Piezoelektrický snímač pro tlakové i tahové síly s malými rozměry, vhodný především pro dynamická měření</u></p> <p>Univerzální, jednoduchý, provozní i laboratorní měření</p>	<p>Rozsah síly : $F = 1 \text{ kN}$ až 10^6 kN</p> <p>Mezní kmitočet 30 kHz</p> <p>Přesnost : $0,1$ až 2%</p>
	<p><u>Tenzometrický dynamometr s pružinovým deformačním členem / dvojitý nosník /</u></p> <p>Provozní i kontrolní měření, spolehlivý, vliv teploty na přesnost měření</p>	<p>Rozsahy - dle volby deformačního členu :</p> <p>$F = 5 \text{ N}$ až 8 MN</p> <p>Přetížitelnost 50%</p> <p>Přesnost $0,04 \pm 0,5\%$</p>
	<p><u>Magnetoelastický dynamometr transformátorového typu s teplotní kompenzací a diferenčním zapojením</u></p> <p>Jednoduchý, robustní s velkou hysterezí, vhodný pro provozní měření</p>	<p>Rozsahy : $F = 10 \text{ N}$ až 10 MN</p> <p>Přetížitelnost 100%</p> <p>Přesnost : $0,5$ až 3%</p>
	<p><u>Fotoelektrický torzní dynamometr - měří vzájemné pootočení dvou clon pomocí světelného zdroje a fotodetektoru. Není nutný přenos údaje z hřídele. Jednoduché a spolehlivé provozní měření</u></p>	<p>Rozsah kroutičního momentu 5 až 3000 N.m</p> <p>Přesnost $\pm 3\%$</p>
	<p><u>Tenzometrický odporový snímač kroutičního momentu s bezkontaktním indukčním vstupem a kapacitním výstupem. Úplný můstek je tvořen tenzometry nalepenými pod úhlem 45° k ose hřídele</u></p> <p>Přesné provozní a kontrolní měření</p>	<p>Rozsah otáček 0 až 6000 min^{-1}</p> <p>Kroutiční moment $0,01 \text{ kNm}$ až 50 kNm</p> <p>Přesnost : $\pm 0,2$ až $0,5\%$</p>
	<p><u>Kapacitní snímač kroutičního momentu a torzních kmitů s hřebenovými elektrodami, které mění přískrutu vzájemnou plochu elektrod.</u></p> <p>Přesné provozní a laboratorní měření s bezkontaktním přenosem signálů s hřídele</p>	<p>Rozsah otáček : 0 až $10\,000 \text{ min}^{-1}$</p> <p>Uhl. zrychlení $\epsilon_{max} = 10^4 \text{ rad.s}^{-2}$</p> <p>Přesnost $0,2$ v úhel zkřutí $0,5\%$</p> <p>$\varphi = \pm 2^\circ$</p>

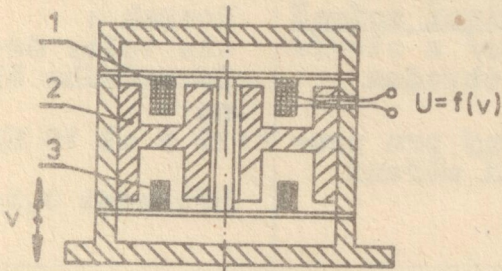
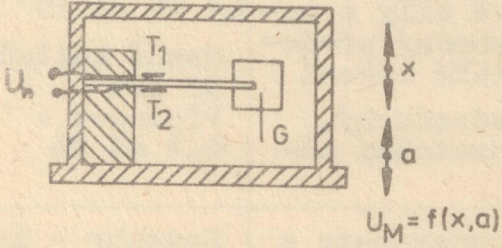
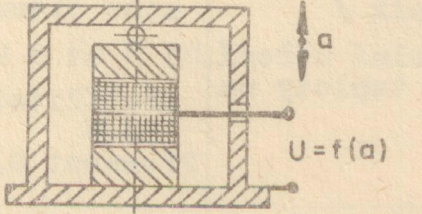
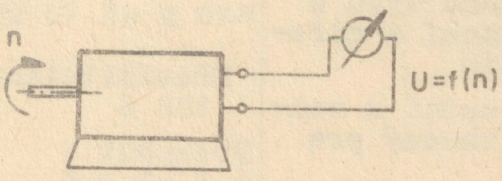
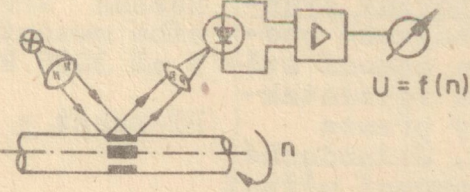
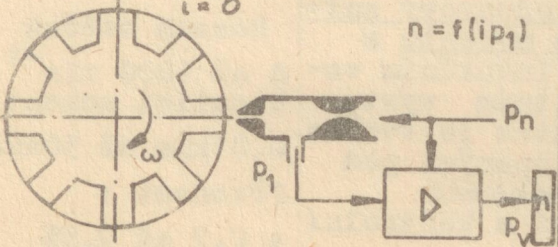
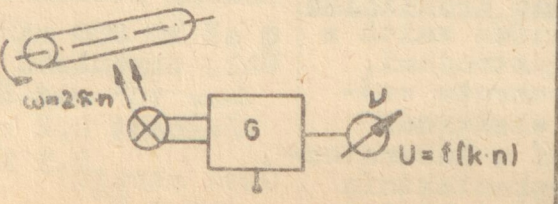
ANALÝZA SLOŽENÍ A KONCENTRACE LÁTEK

Princip činnosti a zapojení	Charakteristika snímače	Parametry
	<p>Tepelně vodivostní analyzátor koncentrace plynů k/%, např. CO₂, H₂, SO₂, NH₃, CH₄ s můstkovým zapojením. Proudící plyn ochlazuje žhavený Pt-drát v květetě podle své koncentrace vzhledem k referenčnímu plynu. Provozní měření spalin</p>	<p>Rozsah / pro CO₂ / : 0 až 20%</p> <p>Citlivost 1°C/4%CO₂</p> <p>Přesnost ±0,5 až 3%</p>
	<p>Analyzátor koncentrace spalitelných plynů /CO+H₂/ využívá katalytického spálení složek plynu na žhaveném Pt drátu při zvýšení jeho teploty vzhledem k refer. pl. Provozní měření kouřových pl.</p>	<p>Teplota Pt drátu 400°C až 800°C</p> <p>Přesnost : ±1 až 3 %</p> <p>Časová konst. $\tau = 0,5+2 \text{ min}$</p>
	<p>Termomagnetický analyzátor koncentrace O₂ využívá termomagnetického proudění O₂ měřeným termoanemometry zapojenými do můstku. Provozní analyzátor kouřových plynů, atd..</p>	<p>Teplota Pt vinutí : 100°C</p> <p>Magn. pole: 1,5T</p> <p>Koncentrace 0 až 10% O₂</p> <p>Přesnost ± 1+2%</p> <p>Citlivost: 1mV/1% O₂</p>
	<p>Polarografický analyzátor s tuhými elektrodami - např. pro SO₂ ve spalinách. Koncentrace je úměrná proudu mezi elektrodou uhlíkovou C a měděnou Cu, zprostředkovaným elektrolyzou roztoku a reakcí SO₂ na H₂SO₄. Provoz. měř.</p>	<p>Rozsahy : 0 až 0,001% SO₂ 0 až 20% SO₂</p> <p>Přesnost : 0,1 až 1%</p> <p>Čas. konstanta: $\tau = 10 \text{ s}$</p>
	<p>Selektivní absorpční infra-analyzátor plynů /např. CH₄, CH₂, CO.../ s pozitivní filtrací /FK/ a kapacitním diferenčním snímačem záření /CS/ s modulací clonou. Velmi citlivá, ale náročná metoda</p>	<p>Rozsah - dle volby naplně snímače CS</p> <p>Přesnost : 0,01 až 0,5%</p>
	<p>Ionizační analyzátor plynů - např. Cl, SO₂, NH₃, C₂H₆, vzácné plyny .. Měřený plyn způsobuje změny ionizačního proudu mezi elektrodami 1-2 v závislosti na jeho koncentraci. Jednoduché provozní měření</p>	<p>Rozsahy : 0 až 0,01 % 0 až 20 %</p> <p>Přesnost : ± 2 až 5 %</p>
	<p>Indukční analyzátor pevných látek s virivými proudy, závislými na vodivosti a tím i na složení vzorku /AV/. Diferenční zapojení sekundární cívky umožňuje porovnání s etalonem E. Labor. měření - obsah C v oceli</p>	<p>Rozsahy - dle volby etalonu</p> <p>Přesnost : 3 až 5 %</p>

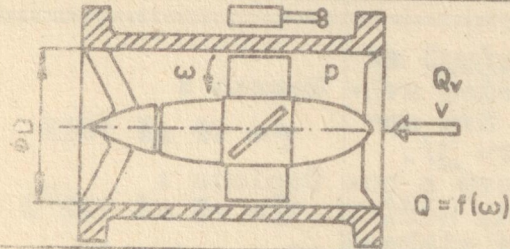
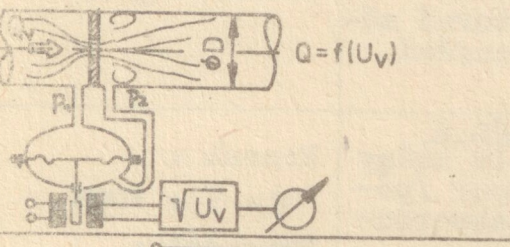
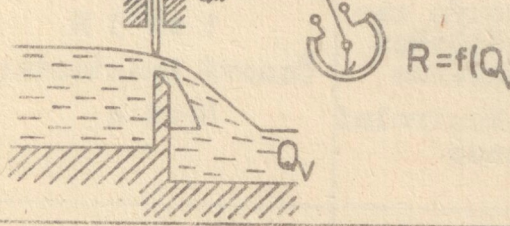
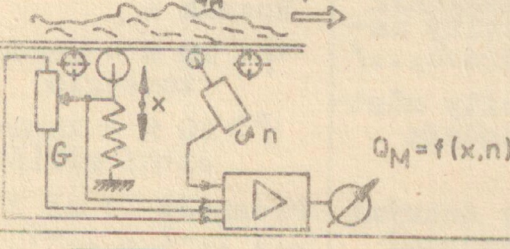
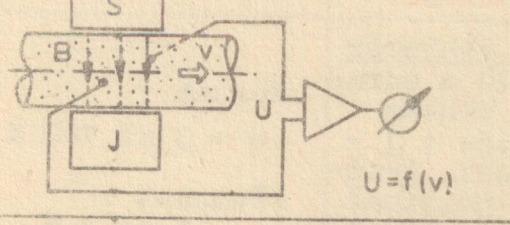
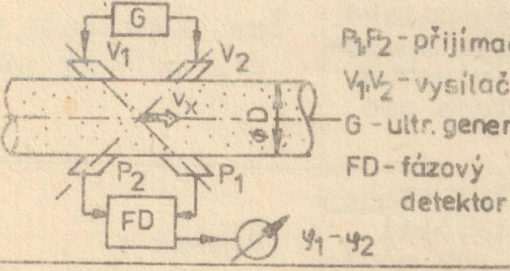
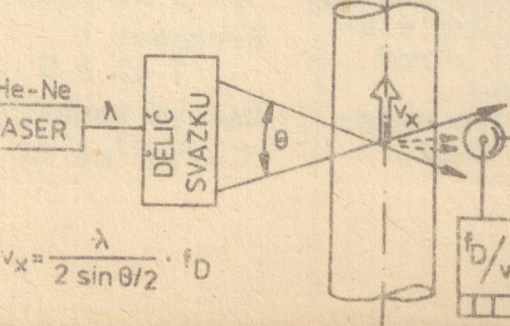
FYZIKÁLNÍ VLASTNOSTI KAPALIN A PEVNÝCH LÁTEK

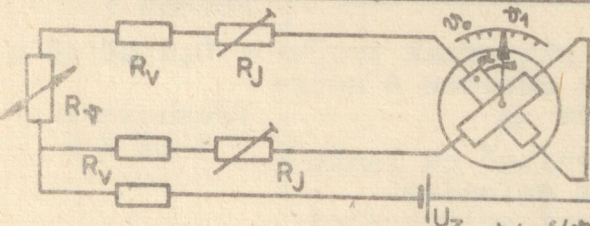
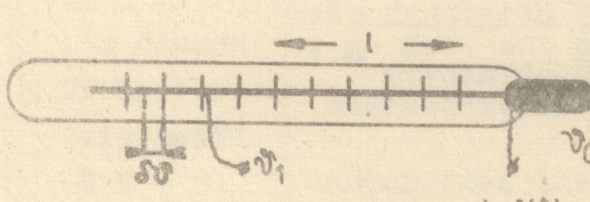
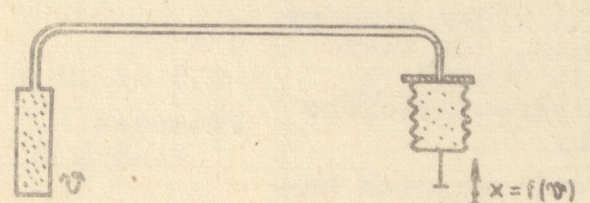
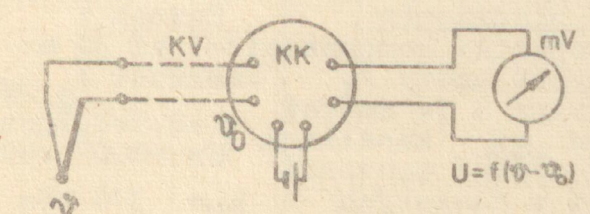
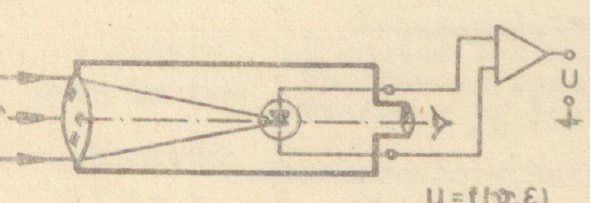
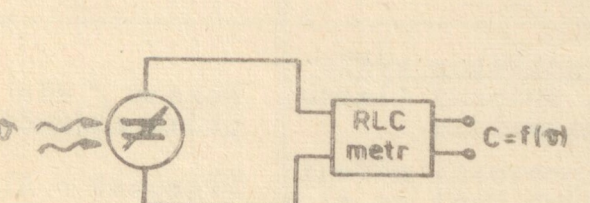
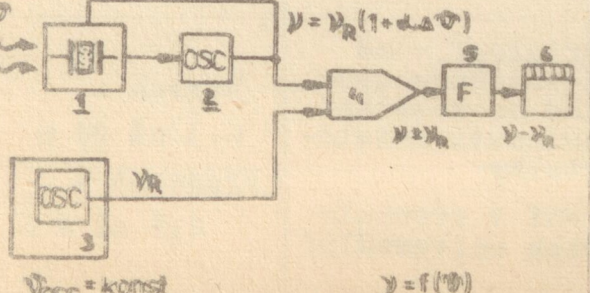
Princip činnosti a zapojení	Charakteristika snímače	Parametry
 <p style="text-align: right;">$I = f(\eta)$</p>	<p><u>Konduktometrický snímač el. vodivosti kapaliny s teplotní kompenzací sériovým odporem R_s s průběžnou registrací vodivosti proudících roztoků</u></p> <p>Provozní i laboratorní měření</p>	<p>Rozsah vodivosti do 50 mS.m⁻¹ do 5 S.m⁻¹ Přesnost 2 až 3% Max. teplota provozu 60 + 80 °C Kmitočet napětí 50 až 80 Hz</p>
 <p style="text-align: right;">$U = f(\text{pH})$</p>	<p><u>Měřič koncentrace vodíkových iontů - pH metr se skleněnou /SE/ a kalomelovou elektrodou /KE/, teplotně kompenzovaný odporovým teploměrem R_T, nutnost čistit elektrody od nánosů</u></p> <p>Provoz. i lab. měření</p>	<p>Rozsah : 0,5 až 12 pH Odpor 10 + 300 MΩ Citlivost 60 mV/1pH Přesnost 0,05 + 0,5 pH</p>
 <p style="text-align: right;">$h = f(Q_v) = \text{konst}$ $U = f(\eta)$ $I = f(\eta)$</p>	<p><u>Plovákový viskozimetr - se dvěma plováky, horní udržuje průtok $Q_v = \text{konst.}$ a spodní plovák měří dynamickou viskozitu η. Vyhodnocení $\frac{1}{2}$ ind. snímačem. Přesná provozní a laboratorní měření</u></p>	<p>Rozsah / dle volby nádoby a plováků/ Přesnost 2 až 5 % dle cejchování</p>
 <p style="text-align: right;">$I = f(\delta)$</p>	<p><u>Kolorimetrický analyzátor koncentrace roztoků, prachosti v plynu, ... Intenzita světla dopadajícího na fotodetektor FD závisí na propustnosti zkoumané látky.</u></p> <p>Jednoduché provozní měření, nejčastěji ve dvoukyvetovém provedení</p>	<p>Rozsah - dle volby zdroje Z, filtru F, kyvety K Přesnost 2 + 5%</p>
 <p style="text-align: right;">$I = f(n)$</p>	<p><u>Refraktometrický analyzátor roztoků využívá změny indexu lomu n s koncentrací prostředí. Odchyly světeln. svazku se projeví na cloně C a tím na osvětlení FD.</u></p> <p>Jednoduché provozní měření</p>	<p>Rozsah - dle volby kyvety a rozmezí $n = 1,3$ až 1,7 Přesnost : 1 až 3 %</p>
	<p><u>Magnetická defektoskopie zjišťuje nehomogenity materiálu v podélném mg. poli /cívky 1-1/ nebo příčném poli /kontakty 2-2'/. Rozptylové mg. pole H_{po} nebo $H_{př}$ se zjistí např. Hallovy snímačem. Provozní měření</u></p>	<p>Rozsah - vhodné pro předměty konstantního průřezu /tyče, .../ Citlivost na tvar polohu a hloubku vady y Přesnost 1 + 5 %</p>
	<p><u>Ultrazvukový defektoskop impulsní odrazový s vysílačem V a přijímačem P ultrazvukového vlnění. Zobrazení druhu a polohy vady na osciloskopu Os.</u></p> <p>Provozní a kontrolní měření, jednoduché a univerzální</p>	<p>Frekvence 50 + 100 kHz / např./ Přesnost 3 + 5 %</p>

MĚŘENÍ RYCHLOSTI, ZRYCHLENÍ A OTÁČEK

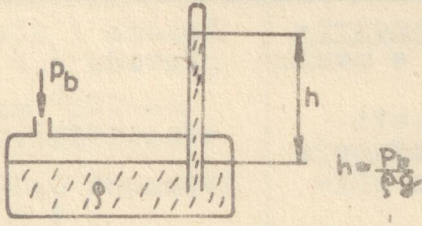
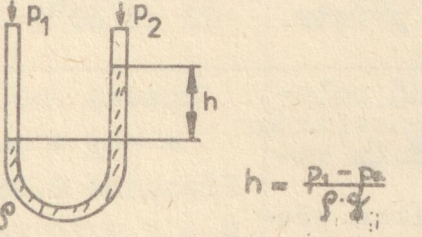
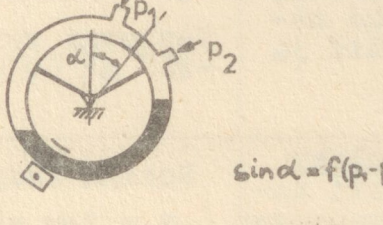
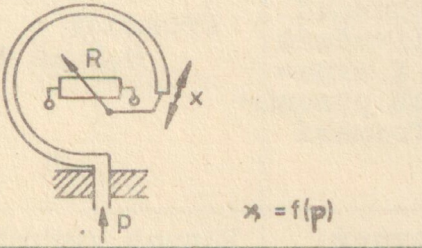
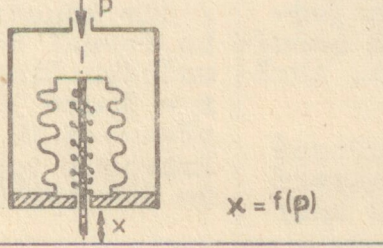
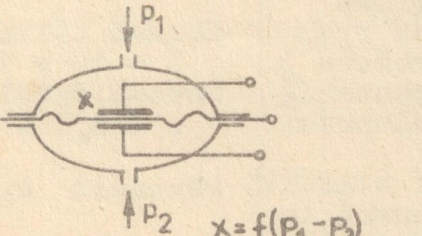
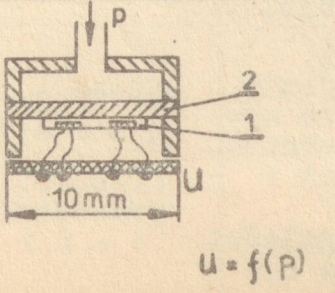
Princip činnosti	Charakteristika snímače	Parametry
	<p><u>Absolutní elektrodynamický snímač rychlosti a chvění.</u> Cívka 1 upevněná na membráně kmitá v poli permanentního magnetu 2 je brzděna tlumícím kroužkem 3. Laboratorní a cejchovní měření amplitudy rychlosti v,</p>	<p>Citlivost: $\approx 30 \text{ mV/mm.s}^{-1}$ Přesnost 1% Rezon. kmitočet 5 kHz Kmit. rozsah - 5 až 2000 Hz Teplota: -20 až 200°C</p>
	<p><u>Absolutní tenzometrický snímač amplitudy výchylky a zrychlení.</u> Místkové zapojení tenzometru na nosníku v ohybu. Provozní i laboratorní měření, univerzální použití</p>	<p>Rezon. kmitočet 2 kHz Kmitoč. rozsah 0 až 1500 Hz Přesnost 1% Teplota do 200°C</p>
	<p><u>Absolutní piezoelektrický snímač amplitudy zrychlení.</u> Výstupní impedance kapacitní se složitějšími vyhodnocovacími obvody. Rozšířený provozní i laboratorní snímač</p>	<p>Rezon. kmitočet 80 kHz Kmitoč. rozsah 3 až 25000 Hz Přesnost 1% Max. tepl. 260°C</p>
	<p><u>Generátorový snímač otáček elektrodynamický:</u> - tachodynamo - tachogenerátor Velmi časté provozní měření</p>	<p>Rozsah / dle typů / : např. $0 \pm 5000 \text{ min}^{-1}$ Přesnost 0,1-1%</p>
	<p><u>Fotoelektrický impulsní snímač otáček / např. odrazový/</u> Bezkontaktní metoda pro laboratorní a přesné provozní měření Univerzální metoda</p>	<p>Rozsah : $n=0$ až 10^3 min^{-1} Přesnost : 0,1 až 1%</p>
	<p><u>Tlakový pneumatický impulsní snímač otáček s pneumatickým počítadlem n, tlakových impulsů P_1</u> Speciální provozní měření se zvláštními nároky na prostředí / např. výbušné, .../</p>	<p>Rozsah : $n=0$ až 1000 min^{-1} Přesnost 0,1 až 1%</p>
	<p><u>Stroboskopický otáčkoměr s impulsní výbojkou napájenou z frekvence řízeného generátoru impulsů, s proměnnou frekvencí záblesků ν</u> Cejchovní a kontrolní měření provozní i laboratorní univerzální</p>	<p>Rozsah : $n=10$ až 1000 s^{-1} Přesnost : 0,1%</p>

MĚŘENÍ PRŮTOKŮ A RYCHLOSTI PROUDĚNÍ

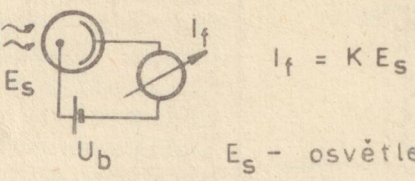
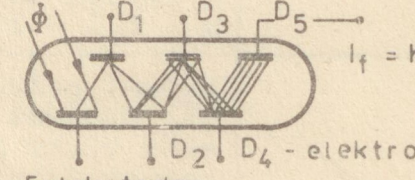
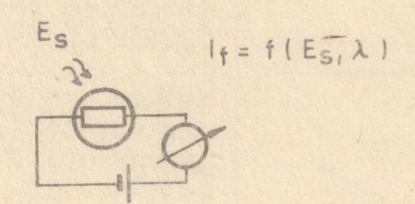
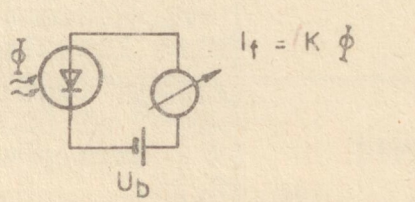
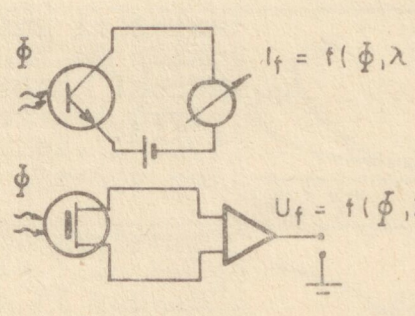
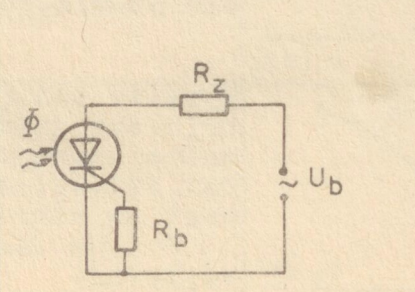
Princip činnosti	Charakteristika snímače	Parametry
	<p><u>Axiální Woltmanova turbínka</u> využívající silového účinku proudu tekutiny k roztočení. Necitlivost pro malá průtočná množství Q, měření otáček elektricky, prov.m.</p>	<p>Rozsah : 1 : 10 / ØD=15mm/ 1 : 40 / ØD=200mm/ Prov.tlak p=1,5÷30 Přesnost ±0,5% kPa Teplota: do 500°C</p>
	<p><u>Škrtící orgán -clona-</u> s vyhodnocením diferenčního tlaku membránovým tlakoměrem s indukčním snímačem a vyhodnocovacím obvodem. Rozšířené provozní měřidlo, spolehlivé</p>	<p>Rozsah : ØD = 50 až 800mm⁻¹ v = 0,7 až 3,5ms⁻¹ Přesnost : ± 1 až 3% Vliv teploty : 1%/10°C</p>
	<p><u>Přepad - průřezové měřidlo</u> pro otevřený kanál, výška hladiny na přepadu se měří např. plovákem s odporovým snímačem provozní měření univerzální</p>	<p>Rozsah - dle volby přepadu Přesnost : 3 až 5 %</p>
	<p><u>Pásové váhy</u> pro sypké materiály s deformačním snímačem tíhové síly odpor. snímačem a měřením rychlosti pásu v otáčkoměrem s tachodynamem Provozní měření univerzální</p>	<p>Rozsah : dle volby pásu a rychlosti Přesnost : 1 až 5 %</p>
	<p><u>Indukční průtokoměr</u> pro vodivé kapaliny. Napětí na elektrodách se indukuje vlivem pohybu vodiče /kapaliny/ v mag. poli. Bezdotykové provozní měření univerzální</p>	<p>Rozsah : ØD = 3 až 2000 mm Měrný odpor : $\rho < 10^{-2} \Omega \cdot \text{cm}$ Přesnost ±0,5÷1% $v_{\min} = 0,5 \div 1 \text{ m s}^{-1}$</p>
	<p><u>Fázový /impulsní/ ultrazvukový průtokoměr</u> měří okamžitou rychlost průtoku vx, které je úměrný rozdíl fází φ1-φ2 ve dvou větvích UZ průtokoměru. Bezdotykové měření. Laboratorní a přesné provozní měření</p>	<p>Rozsah pro kapaliny a plyny : ØD = 20 až 300 mm vx = 0,1 až 30 ms⁻¹ Přesnost 1÷2 % Vliv teploty, koncentrace a znečištění</p>
	<p><u>Laserový Dopplerův anemometr</u> měří vektor rychlosti proudění na základě detekce frekvenčního zdvihu fd mezi dopadajícím a rozptýleným laser. zářením. Frekvenční výstup, bezdotykové měření. Laboratorní a výzkumná měření rychl.profilů a průtoků v širokém rozsahu</p>	<p>Rozsah : 1 : 20 pro vx = 0,01÷100m.s⁻¹ Dopplerův frekv. zdvih : fd = 100kHz/1ms⁻¹ Přesnost ± 0,1%</p>

Princip činnosti a zapojení	Charakteristika snímače	Parametry
	<p><u>Platinový odporový teploměr Pt-100 v třívodičovém zapojení s poměrovým přístrojem.</u> Jednoduchý a přesný snímač pro povrchová i objemová měření provozní i laboratorní.</p>	<p>Rozsah teplot -200 °C až 900 °C Časová konstanta $\tau = 1 + 2$ min Přesnost < 0,1% Celé zapojení < 0,3%</p>
	<p><u>Dilatační kapalinový rtuťový teploměr s pevně nastavenými doteky.</u> Kontrolní a cejchovní měření snímačů, dvoupolohová regulace.</p>	<p>Rozsah / pro rtuť / -30 až 600 °C Přesnost - 1/2 nejmenšího dílku stupnice = $\delta \sigma$ $\tau = 0,1 + 1$ min</p>
	<p><u>Dilatační plynový tlakový teploměr /dusík, He/</u> Velká přestavující síla, vhodné pro registrační a regulační pneumatické systémy.</p>	<p>Rozsah : -50 až 550 °C Přesnost $\pm 0,1 + 1\%$ $\tau = 1 + 2$ min</p>
	<p><u>Termoelektrický teploměr s kompenzačním vedením /KV/ a kompenzační krabicí /KK/.</u> Jednoduchý univerzální, spolehlivý a přesný, provozní i laboratorní měření.</p>	<p>Rozsah / podle druhu / : -200 až 1 400 °C pro kovové termoč. Přesnost $\pm 0,1$ až 3% $\tau = 0,1 + 3$ min</p>
	<p><u>Radiační pyrometr s fotodetektorem světelného záření /lambda = 0,6 - 2um/.</u> Bezdotykové přesné měření Nutnost určení epsilon /emisivity/</p>	<p>Rozsah /např./ : 200 °C + 1400 °C Přesnost lepší než $\pm 0,1\%$ /pro s-kona. $\tau = 10^2$ až 10^1 s</p>
	<p><u>Pyroelektrický teplotní člunek s měřením energie infračerveného záření v rozsahu 0,5 až 1000 um</u> Speciální bezdotyková měření s malou časovou konstantou</p>	<p>Rozsah : -50 až 600 °C Přesnost lepší než 0,5% $\tau = 10^{-4} + 10^{-1}$ s</p>
	<p><u>Piezoelektrický krystalový teploměr s vysokou citlivostí / 10^-2 až 10^-4 °C/</u> Dobrá linearita, kvalitativní výstup Cejchovní a přesná laboratorní i provozní měření</p>	<p>Rozsah : -60 °C až 250 °C Přesnost lepší 0,1% Rezonanční kmit. $\nu = 20 + 50$ KHz Teplotní součin. $\alpha_y = 30 + 90 \cdot 10^{-6} \text{ K}^{-1}$</p>

MĚŘENÍ TLAKU

Princip činnosti	Charakteristika snímače	Parametry
 <p style="text-align: right;">$h = \frac{p_b}{\rho \cdot g}$</p>	<p><u>Nádobkový tlakoměr s přímým sloupcem</u> pro měření absolutního tlaku p_b se rtutovou náplní.</p> <p>Přesná laboratorní měření, indikace h / stupnice, indukční snímač/.</p>	<p>Rozsah $p_b = 0 + 100 \text{ kPa}$</p> <p>Čas. konstanta $\tau = 1 + 10 \text{ s}$</p> <p>Přesnost 1 - 3%</p>
 <p style="text-align: right;">$h = \frac{p_1 - p_2}{\rho \cdot g}$</p>	<p><u>Diferenční U-tlakoměr</u> pro měření menších podtlaků, přetlaků i dif. tlaků.</p> <p>Nápln - voda, rtuť</p> <p>Provozní i laboratorní měření statických tlaků.</p>	<p>Rozsah /podle délky U-trubice/</p> <p>$\Delta p = 10 \text{ Pa} + 500 \text{ kPa}$</p> <p>Přesnost 0,5+2% /podle odečtu výšky h/</p>
 <p style="text-align: right;">$\sin \alpha = f(p_1 - p_2)$</p>	<p><u>Prstencový tlakoměr</u> s pře-pážkou a uzavírací kapalinou.</p> <p>Provozní měření statických diferenčních tlaků.</p>	<p>Rozsah nízkotlaké $\Delta p = 0 + 2 \text{ kPa}$</p> <p>vysokotlaké $\Delta p = 0 + 25 \text{ kPa}$</p> <p>Přesnost 0,5+2%</p> <p>Čas. konst. : $\tau > 15 \text{ s}$</p>
 <p style="text-align: right;">$x = f(p)$</p>	<p><u>Trubicový deformační manometr</u> /s Bourdonovým perem/</p> <p>Výchylky trubice se měří mechanicky, odpor. snímačem</p> <p>Něrozšířenější provozní tlakoměr, univerzální, volba rozsahů pro statické tlaky.</p>	<p>Rozsah $p = 0 + 10^4 \text{ MPa}$</p> <p>Přesnost 0,5+2%</p> <p>Časová konst. : $\tau = 0,1 + 0,5 \text{ s}$</p>
 <p style="text-align: right;">$x = f(p)$</p>	<p><u>Vlnovcový deformační manometr</u> s 10% změnou délky vlnovce /pro max. tlak/, výchylka vyhodnocena el. snímačem.</p> <p>Provozní měření, registrační a regulační přístroje.</p>	<p>Rozsah $p = 0,5 + 200 \text{ kPa}$</p> <p>Přesnost 1,5+2%</p> <p>$\tau < 0,2 \text{ s}$</p>
 <p style="text-align: right;">$x = f(p_1 - p_2)$</p>	<p><u>Membránový deformační manometr</u> s kapacitním snímačem /příp. indukčním, piezoeel./</p> <p>Provozní i laboratorní měření statických i dynamických tlaků.</p>	<p>Rozsah $\Delta p = 200 \text{ Pa} + 20 \text{ MPa}$</p> <p>Přesnost 0,1+1%</p> <p>$\tau < 10^{-2} \text{ s}$</p>
 <p style="text-align: right;">$u = f(p)$</p>	<p><u>Membránový deformační snímač</u> s piezorezistivním jevem /difuzní odporové tenzometry v křemíkové destičce 1 jsou v kontaktu s membránou 2/, miniaturní.</p> <p>Přesná provozní měření statických i dynamických tlaků.</p>	<p>Rozsah - např. $p = 0 + 600 \text{ kPa}$</p> <p>Přesnost lepší než 0,5%</p> <p>$\tau < 10^{-3} \text{ s}$</p>

FOTOELEKTRICKÉ SNÍMAČE

Typ snímače	Schema a funkční závislost	Vlastnosti a použití
<p>Emisní vakuová fotonka</p>	 <p>$I_f = K E_s$</p> <p>E_s - osvětlení</p>	<p>Využívá vnějšího fotoefektu lineární světelná charakter., výborné dynamické vlastnosti $\tau = 10\text{ns}$, $\lambda_{\text{max}} < 1,2 \mu\text{m}$. Velké rozměry, vysoké budící napětí $U_b > 100\text{V}$, menší mechanická odolnost.</p>
<p>Emisní fotonásobič</p>	 <p>$I_f = K \phi$</p> <p>D_1, D_2, D_3, D_4, D_5 - elektrody</p> <p>Fotokatoda</p>	<p>Vynikající citlivost fotonásobiče (sekundární emise elektronů), nevýhody jako u fotonky. Měření velmi slabých světelných toků (scintilační jaderné snímače, astronomie, laserová anemometrie).</p>
<p>Odporový snímač - fotorezistor</p>	 <p>$I_f = f(E_s, \lambda)$</p>	<p>Změna el. vodivosti vlivem vnitřního fotoefektu, velká citlivost pro značný rozsah odporu i vln. délek λ, jednoduchá konstrukce i zapojení, nízká cena, velký rozsah osvětlení E_s. Nelineární světelná charakteristika, stárnutí, horší teplotní stabilita i dynamické vlastnosti $\tau = 0,1 + 5 \text{ms}$, Běžná průmyslová měření polohy, otáček, atd.</p>
<p>Fotodioda - s přechodem PN - PIN - lavinová</p>	 <p>$I_f = K \phi$</p> <p>Zapojení odporové. V zapojení hradlovém bez zdroje U_b.</p>	<p>Využívá vnitřního fotoefektu nebo hradlového jevu, má malý proud za tmy, jednoduchá, lineární světelná charakteristika, dobré a vynikající dynamické vlastnosti (PIN) $\tau = 10 \mu\text{s}$ až 1ns. Menší citlivost, větší tepelná závislost, spektrální citlivost $\lambda = 0,4 + 1,3 \mu\text{m}$ (PN-Si). Běžné použití v měřicí technice, optoelektronika, optický přenos informace (PIN, lavinová dioda).</p>
<p>Fototranz. -bipolární NPN -unipolární PNP</p>	 <p>$I_f = f(\phi, \lambda)$</p> <p>$U_f = f(\phi, \lambda)$</p>	<p>Využívá vnitřního fotoefektu, zesílení tranz. zvyšuje citlivost, malé rozměry, jednoduché zapojení, dobré dynamické vlastnosti, $\tau = 10 \mu\text{s}$. Horší linearita i proud za tmy než fotodioda. Malý šum, lepší kmitočtové vlastnosti $\tau = 0,1 \mu\text{s}$, větší zesílení. Omezený lineární rozsah fotoelektr. proudu. Laboratorní i provozní měření, signalizace.</p>
<p>Fototyristor</p>	 <p>$I_f = f(\phi, \lambda)$</p>	<p>Využívá vnitřního fotoefektu, dobré spínací vlastnosti, velká výkonová zatížitelnost, dobrá citlivost. Odolnost proti rušení pomocí R_b, čas. konstanta $\tau = 1 \mu\text{s}$ Silně tepelně závislé vlastnosti (proud za tmy, strmost nárůstu blokovacího napětí, odpor mezi řídicí elektrodou a katodou). Běžné provozní snímače a fotorelé, dálkově vypínané ochrany.</p>